

Рейтинговий звіт GRAN 001-001 short про визначення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування	АТ «БАНК ГРАНТ»
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія	визначення
Дата визначення:	16.03.2021 р.
Кредитний рейтинг:	uaAA
Прогноз:	стабільний

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Для проведення процедури визначення кредитного рейтингу агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало фінансову звітність АТ «БАНК ГРАНТ» за 2016–2020 рр., а також внутрішню інформацію, надану Банком у ході рейтингового процесу.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, що надана самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства. Було проаналізовано інформацію стосовно усіх істотних аспектів діяльності банку. Дані балансу та звіту про фінансові результати наведено у Додатках до цього рейтингового звіту.

Рейтингове агентство не проводить аудиторську перевірку наданої клієнтом інформації.

Положення звіту щодо тенденцій розвитку ринків, на яких працює клієнт, та ризиків, притаманних цим ринкам, ґрунтуються на ринкових умовах і чинниках, що діяли на момент написання звіту.

Рейтинговий звіт не є рекомендацією щодо купівлі або продажу цінних паперів. ТОВ «Кредит-Рейтинг» не несе відповідальності за результати кредитних, інвестиційних або господарських рішень третіх осіб, прийнятих виключно на основі інформації звіту.

Деякі кількісні дані, які аналізуються у звіті, наведені після відповідного округлення. У зв'язку з цим, значення певних показників, що наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових.

Визначення поточного рейтингу

Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом uaAA характеризується ДУЖЕ ВИСОКОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами.

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рейтингова історія

Історія кредитного рейтингу АТ «БАНК ГРАНТ»

Дата:	16.03.2021 р.
Рівень кредитного рейтингу:	uaAA
Прогноз:	стабільний
Рейтингова дія:	визначення

Рівень кредитного рейтингу АТ «БАНК ГРАНТ» підтримується:

- вагомим обсягом коштів, залучених від пов'язаних сторін;
- високою якістю клієнтського кредитного портфеля;
- прийнятною структурою забезпечення клієнтського кредитного портфеля;
- диверсифікацією коштів суб'єктів господарювання та кредитного портфеля корпоративних клієнтів за видами економічної діяльності;
- прийнятними показниками ефективності основної діяльності.

Рівень кредитного рейтингу АТ «БАНК ГРАНТ» обмежується:

- концентрацією клієнтського кредитного портфеля за основними позичальниками, що може негативно вплинути на ліквідність та капіталізацію Банку;
- концентрацією ресурсної бази за основними кредиторами, що підвищує чутливість до ризику ліквідності;
- впливом негативних чинників на фінансовий ринок і невисокою та нестабільною діловою активністю в окремих секторах економіки, що може призвести до погіршення показників діяльності Банку.

Основні фінансові показники АТ «БАНК ГРАНТ»

Показник	01.01.17	01.01.18	01.01.19	01.01.20	01.01.21
Активи, млн. грн.	1214,80	1299,93	1459,72	1496,34	1928,90
Кредитно-інвестиційний портфель, скоригований на суму резервів, млн. грн.	940,51	1036,63	1184,90	1236,88	1575,78
Кошти клієнтів, млн. грн.	682,00	717,05	889,75	891,36	1259,48
Власний капітал, млн. грн.	489,52	560,89	550,07	581,13	605,95
Доходи, млн. грн.	191,51	216,78	250,81	261,94	257,99
Витрати, млн. грн.	158,03	148,06	180,66	201,86	213,91
Чистий операційний дохід, млн. грн.	123,55	160,46	178,39	178,98	174,44
Прибуток до сплати податку, млн. грн.	40,82	83,76	83,87	72,99	53,89
Чистий прибуток, млн. грн.	33,48 ¹	68,72 ²	70,15 ³	60,07 ⁴	44,09
Доходність активів (ROA) [*] , %	2,76	5,29	4,81	4,01	2,29
Доходність капіталу (ROE) [*] , %	6,84	12,25	12,75	10,34	7,28

¹ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ 33,49 млн. грн.

² фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ 68,72 млн. грн.

³ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ 70,15 млн. грн.

⁴ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ 60,08 млн. грн.

^{*} значення на звітну дату

Резюме

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «СХІДНО-УКРАЇНСЬКИЙ БАНК «ГРАНТ» (далі АТ «БАНК ГРАНТ» або Банк) працює на банківському ринку з 1991 року. Діяльність Банку ґрунтується на чинному законодавстві та ліцензіях. Місцезнаходження Банку: 61001, м. Харків, вул. Данилевського, будинок 19.

АТ «БАНК ГРАНТ» має статус відповідальної особи Банківської групи «ГРАНТ», останні зміни структури власності якої визнані на підставі рішення Комітету НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду (оверсайта) платіжних систем №454 від 16.09.2019 р. Наразі до складу Групи крім банківської установи входить ТДВ СК «ІНТЕХ». Контролером Групи є громадянин України пан Симов'ян Саркіс Ваграмович.

АТ «БАНК ГРАНТ» є універсальною банківською установою, що надає широкий спектр банківських послуг, пропонуючи низку продуктів і високу якість обслуговування. АТ «БАНК ГРАНТ» є уповноваженим банком з виплати пенсій, грошової допомоги та заробітної плати працівникам бюджетних установ; учасником програми державної підтримки сільськогосподарських підприємств; є одним із банків, який має право відкривати та обслуговувати рахунки ескроу.

Банк має достатню матеріально-технічну та технологічну базу, яка дозволяє ефективно надавати банківські послуги клієнтам та контрагентам Банку, супроводжувати банківські операції, своєчасно та в повному обсязі їх фіксувати в облікових системах, забезпечувати цілісність та кондиційність інформації, її зберігання, формувати відповідні звіти. Усі банківські операції здійснюються із використанням сучасної інтегрованої САБ, що постійно оновлюється у відповідності до вимог нормативно-правових актів НБУ та сучасних тенденцій розвитку ІТ, а також забезпечує постійний високий рівень інформаційної безпеки за рахунок створення захищеного середовища обробки інформації на декількох рівнях.

З метою підвищення якості обслуговування клієнтів, водночас підтримуючи високий рівень безпеки інформаційного обміну між клієнтом та Банком, спрямований на попередження несанкціонованого доступу та збереження його конфіденційності, у відповідності з вимогами НБУ, Банком надаються послуги дистанційного банківського обслуговування із використанням програмного комплексу «Клієнт-Банк», призначеного для надання клієнтам-юридичним особам можливості віддаленого керування рахунками свого підприємства в режимі off-line та контролю за їх станом, а також веб-додатку/програмного додатку «СМАРТ-ГРАНТ», призначеного для надання клієнтам-фізичним особам можливості віддаленого керування своїми рахунками в режимі on-line та контролю за їх станом. Банком також впроваджено систему електронної дистанційної ідентифікації фізичних осіб (далі - Система BankID Національного банку).

Для забезпечення постійної відповідності діяльності сучасному стану розвитку ринку інформаційних технологій та послуг, Банком укладено договір

представництва із кваліфікованим надаваче електронних довірчих послуг Державне підприємство «Дія» (далі – КНЕДП «ДІА»), відповідно до якого на базі Банку створено відокремлений пункт реєстрації представництва КНЕДП «ДІА» для забезпечення надання кваліфікованих електронних довірчих послуг формування, перевірки та підтвердження чинності кваліфікованого сертифіката електронного підпису чи печатки як для задоволення власних потреб Банку, так і в частині обслуговування його клієнтів.

Міжнародне співробітництво Банку забезпечується шляхом його участі у міжнародній міжбанківській платіжній системі SWIFT, призначеній для здійснення міжбанківських розрахунків у іноземній та національній валютах, як на користь клієнтів, так і в інтересах Банку, та міжнародних системах термінових грошових переказів Western Union, «MoneyGram», «RIA», призначених для здійснення міжнародних міжбанківських переказів готівкових коштів на користь клієнтів.

Активна робота Банку на міжбанківських ринках забезпечується використанням сучасного програмно-технічного комплексу інформаційно-дилінгової системи REFINITIV, призначеного для швидкого здійснення дилінгових операцій.

Безпосередня участь у системі електронних платежів Національного банку України та інформаційних задачах дозволяє Банку надавати своїм клієнтам повний спектр послуг щодо відкриття та ведення всіх видів рахунків (поточних, депозитних, рахунків у цінних паперах тощо), здійснення всіх видів валютних операцій, розрахунково-касового обслуговування тощо.

Впровадження розширеного регламенту роботи СЕП, який передбачає доступність системи для проведення міжбанківських платежів 23 години на добу 7 днів на тиждень (23/7) з урахуванням технологічної перерви в одну годину зі збереженням діючої технології роботи СЕП та порядку складання бухгалтерської та статистичної звітності.

З метою здійснення обміну електронною кореспонденцією (службовим листуванням), в Банку запроваджено комплекс програмних та апаратних засобів, що використовуються для обміну повідомленнями обмеженого розміру між користувачами системи в режимі реального часу – електронну пошту.

З метою забезпечення гарантованого, оперативного та надійного електронного документообігу між Банком та зовнішніми кореспондентами – НБУ, державними контролюючими органами та іншими банками, Банк долучився до системи електронної взаємодії поштово-портального рішення Національного банку України в частині автоматизації процесів створення, передавання, приймання та оброблення електронних документів з використанням кваліфікованого електронного підпису, які не містять інформації з обмеженим доступом.

Банк має фінансову та технічну можливість підтримувати та оновлювати матеріально-технічну базу, необхідну для його ефективної діяльності та для досягнення поставлених перед Банком цілей. Для підвищення якості обслуговування клієнтів, забезпечується безперервна працездатність оновленого сайту Банку в мережі інтернет.

Регіональна мережа АТ «БАНК ГРАНТ» станом на початок поточного року представлена 18 відділеннями, 10 із яких розташовано у м. Харкові, 3 – у Харківській області та по одному у містах Київ, Полтава, Суми, Шостка та Одеса. Відділення є повноправними представниками Банку, провідниками єдиної банківської стратегії розвитку засобом своєчасного оперативного обслуговування клієнтів, а також додаткового залучення та ефективного розміщення фінансових ресурсів.

Акціонерами Банку, склад яких упродовж аналізованого періоду зазнавав змін, є фізичні та юридичні особи. Істотну участь у статутному капіталі АТ «БАНК ГРАНТ» наразі має громадянин України пан Симов'ян Саркіс Ваграмович (пряма участь – 94,7187%, опосередкована участь – 2,1064%).

Активні операції фінансуються залученими коштами та власним капіталом. Акціонери приділяють постійну увагу рівню капіталізації фінансової установи. У 2016 році за рахунок зовнішніх джерел обсяг статутного капіталу було збільшено на 230 млн. грн. Крім того, за рахунок спрямування частини прибутку, отриманого за результатами попереднього звітного року, статутний капітал збільшувався тричі (у 2017 році – на суму 30 млн. грн., у 2019 році – на суму 34 млн. грн., у 2020 році – на суму 36 млн. грн.). Таким чином, упродовж аналізованого періоду статутний капітал збільшився майже втричі та наразі складає 500 млн. грн. Нестачі в капіталі за результатами оцінки стійкості банків, проведеної НБУ в 2018 році, АТ «БАНК ГРАНТ» не мав. У 2018, 2019 та 2020 роках Банк сплачував дивіденди акціонерам. Разом з тим, зважаючи на прийнятну ефективність діяльності, останнє не чинило тиску на показники капіталізації. Якість власного капіталу АТ «БАНК ГРАНТ» добра, рівень капіталізації високий. Стратегією розвитку АТ «БАНК ГРАНТ» на 2021–2022 рр. передбачається дотримання вимог НБУ щодо розміру статутного та регулятивного капіталу.

Зобов'язання Банку здебільшого сформовано коштами клієнтів. З метою підтримки ліквідності у минулому році Банк залучив короткострокові кошти у національній валюті від регулятора шляхом рефінансування під забезпечення ОВДП.

Структура портфеля клієнтських коштів упродовж аналізованого періоду змінювалася за джерелами залучення, за типом валют та за строками користування. Наразі клієнтський портфель здебільшого сформовано коштами суб'єктів господарювання, що диверсифіковані за видами економічної діяльності. Залежності від коштів фізичних осіб Банк не має. За типом валют переважають кошти в національній валюті (близько 65% клієнтського портфеля), за строками користування – кошти на строкових рахунках (майже 54% його обсягу).

Якість ресурсної бази АТ «БАНК ГРАНТ» задовільна. Концентрація зобов'язань за основними кредиторами, підвищує чутливість Банку до ризику ліквідності. Превалювання коштів у національній валюті нівелює чутливість Банку до валютно-курсних коливань, відсутність залежності від коштів фізичних осіб нівелює чутливість до негативної, у т. ч. неперевіреної інформації.

Клієнтський кредитний портфель та високоліквідні активи є основними складовими активів Банку. Високоліквідні активи переважно представлено високоліквідними

цінними паперами (ОВДП в національній валюті та депозитними сертифікатами НБУ), які формують понад 24% валюти балансу, що забезпечує отримання доходів за мінімального рівня ризиків. Кошти на НОСТРО рахунках здебільшого розміщено в банках-нерезидентах інвестиційного класу. Кошти на коррахунку в НБУ підтримуються в обсязі, достатньому для поточного обслуговування клієнтів та виконання власних зобов'язань.

АТ «БАНК ГРАНТ» орієнтовано переважно на кредитування юридичних осіб. Відповідно, протягом аналізованого періоду актуальною є концентрація клієнтського кредитного портфеля за основними позичальниками, що зумовлює залежність Банку від їх фінансового стану та підвищує чутливість до кредитного ризику й ризику ліквідності. Основна валюта кредитування – національна. Кредитами, наданими у ВКВ, сформовано близько 36% обсягу портфеля. При цьому, кредитами позичальників, що не мають валютних надходжень та підвищують чутливість до валютного ризику сформовано менше 22% портфеля.

Якість кредитного портфеля клієнтів у минулому році погіршувалася. Карантинні обмеження зумовили зниження внутрішнього та зовнішнього попиту на товари та послуги підприємств окремих секторів економіки та негативно позначилися на їх фінансових показниках. Зниження рівнів ліквідності та прибутковості корпоративного сектору негативно впливало на якість обслуговування кредитів.

У грудні минулого року НБУ ухвалив комплекс антикризових заходів для підтримки банківського сектору та економіки на час запроваджених обмежувальних заходів, у тому числі посиленого карантину. Банкам було рекомендовано реструктуризувати кредити позичальників, які зазнали фінансових труднощів від запровадження обмежувальних заходів та не можуть обслуговувати кредити.

Загальний обсяг заборгованості, реструктуризованої впродовж минулого року, склав 82,85 млн. грн. Зважаючи на зазначене та враховуючи списання певного обсягу проблемної заборгованості, якість клієнтського кредитного портфеля покращилась. Станом на початок поточного року прострочена заборгованість формувала 0,27% портфеля, проти 2,57% 10 класу заборгованості юридичних осіб та 5 класу заборгованості фізичних осіб. Частково кредитний ризик нівелюється резервами, сформованими для покриття збитків від зменшення корисності активів. Рівень резервування невисокий – 2,57%, проте понад 17% кредитного портфеля забезпечено майновими правами на грошові кошти. Разом з тим, враховуючи ризики, на які наражається Банк в поточних економічних умовах, не виключено, що обсяг сформованих резервів може виявитись недостатнім для покриття ймовірних втрат у разі різкого погіршення фінансового стану одного або кількох позичальників. Ситуація пом'якшується прийнятною ефективністю діяльності.

Якість активів АТ «БАНК ГРАНТ» добра, проте вірогідність її погіршення в поточних економічних умовах є високою.

Операції з пов'язаними сторонами здебільшого носять ресурсний характер – залучені кошти формували понад 30% зобов'язань, заборгованість за наданими кредитами – близько 8% клієнтського кредитного портфеля та/або менше 5% активів.

Обсяг загальних адміністративних витрат відносно обсягу валового доходу впродовж аналізованого періоду був значним. Ефективність діяльності впродовж останніх чотирьох років поступово знижувалася, проте є прийнятною. Банк формував резерви на покриття збитків від зменшення корисності активів та мав позитивний фінансовий результат.

Наразі АТ «БАНК ГРАНТ» має запас міцності за переважною більшістю економічних нормативів НБУ, проте, враховуючи збереження складної ситуації в країні та часті зміни вимог банківського законодавства, контроль за ризиками є актуальним для Банку. АТ «БАНК ГРАНТ» притаманні спільні ризики для банківської системи. Разом з тим, уразливість банківської установи до окремих ризиків розцінюється на індивідуальній основі, виходячи із моделі внутрішньої організації, активності Банку на окремих ринках, управління активними та пасивними операціями, а також якості вкладень і стабільності пасивної бази. Наразі Банк має підвищену чутливість до кредитного ризику і ризику ліквідності, чутливість до інших індивідуальних ризиків є помірною або низькою.

Зважаючи на поточні операційні та фінансові результати Банку, а також наявну в даний час загальнодоступну інформацію, не виключено, що продовження на тривалий термін карантину для запобігання поширенню коронавірусного захворювання (COVID-19), подальше посилення заходів або несприятливий вплив таких заходів на економічні умови, в яких працює банк, матимуть суттєвий негативний вплив на діяльність АТ «БАНК ГРАНТ».

Рівень підтримки Банку власниками залежатиме від їх фінансових можливостей, показників діяльності самого Банку та доцільності надання такої підтримки.

Наміри здійснювати злиття та поглинання з іншими банківськими установами, приймати участь у спільних проєктах з іншими банками, промисловими групами відсутні.

Стратегічний план розвитку АТ «БАНК ГРАНТ» переглядається та коригується з урахуванням змін економічного стану України та бізнес-середовища на банківському ринку.

Основні стратегічні цілі АТ «БАНК ГРАНТ» на 2020–2022 рр.: нарощення капіталу, підвищення конкурентоспроможності та ефективності діяльності; вихід на якісно новий рівень обслуговування клієнтів, забезпечення оптимального рівня платоспроможності та ліквідності; дотримання політики постійного розширення діяльності шляхом органічного зростання та диверсифікації клієнтів і продуктів; захист від ризиків власного капіталу і коштів клієнтів; розробка систем, які б уособлювали в собі найкращу міжнародну практику в загальному управлінні банком і в удосконаленні процесу корпоративного планування, що дасть можливість коригувати стратегію з метою швидкого реагування на ринкові ризики.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг АТ «БАНК ГРАНТ» визначено на рівні uaAA, прогноз «стабільний».

Голова рейтингового комітету

М.Б. Проценко

Додатки

Дані балансу АТ «БАНК ГРАНТ», млн. грн.

Показник	01.01.17	01.01.18	01.01.19	01.01.20	01.01.21
Активи					
Готівкові кошти, банківські метали та залишки в НБУ	48,32	54,13	55,02	60,94	123,41
Казначейські та інші цінні папери (НБУ)	100,00	128,00	120,00	225,00	468,35
Кошти в інших банках	94,58	70,38	71,87	40,43	65,33
Кредити клієнтам	869,95	942,39	1097,65	1041,03	1119,71
Цінні папери	3,13	3,12	2,67	2,74	5,57
Довгострокові вкладення	94,45	135,74	138,17	155,53	152,71
Нараховані доходи	20,71	10,02	9,92	10,76	11,44
Резерви	-58,52	-52,20	-50,66	-47,99	-34,85
Інші активи	42,18	8,35	15,09	7,91	17,23
Разом активів	1214,80	1299,93	1459,72	1496,34	1928,90
Зобов'язання					
Заборгованість перед НБУ	0,00	0,00	0,00	0,00	46,00
Кошти банків	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти бюджету та позабюджетних фондів	1,31	1,28	1,31	0,26	86,62
Кошти суб'єктів господарювання	303,35	315,69	431,01	456,50	663,44
Кошти фізичних осіб	377,34	400,09	457,43	434,60	509,42
Кредити, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Боргові цінні папери	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Субординований борг	23,24	0,00	0,00	0,00	0,00
Капітальний інструмент з умовами списання/конверсії	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Нараховані витрати	0,43	0,41	0,25	0,35	0,31
Інші зобов'язання	19,62	21,58	19,65	23,50	17,16
Разом зобов'язань	725,28	739,04	909,65	915,21	1322,95
Власний капітал					
Сплачений статутний капітал	400,00	430,00	430,00	464,00	500,00
Загальні резерви, емісійні різниці та інші фонди банку	23,13	12,27	15,71	18,06	21,07
Результат минулих років	0,00	14,21	0,06	0,50	3,58
Результати переоцінки	32,90	35,68	34,15	38,49	37,22
Пайовий компонент конвертованого боргового фінансового інструменту	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Фінансовий результат поточного року	33,48	68,72	70,15	60,07	44,09
Разом власного капіталу	489,52	560,89	550,07	581,13	605,95

Дані звіту про фінансові результати АТ «БАНК ГРАНТ», млн. грн.

Показник	01.01.17	01.01.18	01.01.19	01.01.20	01.01.21
Доходи					
Процентні доходи	156,15	171,80	199,42	203,49	195,20
Комісійні доходи	32,05	34,70	37,10	37,88	36,50
Результат від переоцінки та від операцій з купівлі-продажу	0,90	4,33	5,74	1,74	8,59
Інші операційні доходи	1,58	5,26	7,16	17,00	16,33
Інші доходи	0,79	0,65	0,79	0,99	0,53
Повернення списаних активів	0,05	0,03	0,61	0,85	0,85
Всього доходи	191,51	216,78	250,81	261,94	257,99
Витрати					
Процентні витрати	59,73	44,20	57,52	69,23	66,71
Комісійні витрати	3,34	4,48	5,50	5,14	6,27
Інші операційні витрати	4,07	6,96	8,01	6,75	9,20
Загальні адміністративні витрати	69,69	76,34	89,65	106,43	107,01
Відрахування в резерви	13,87	1,04	6,25	1,40	14,91
Податок на прибуток	7,33	15,04	13,72	12,92	9,81
Всього витрати	158,03	148,06	180,66	201,86	213,91
Фінансовий результат	33,48	68,72	70,15	60,07	44,09